

MINDSZENTI LAP

Előfizetési ár:

Egész évre	4 Korona
Fél évre	2 Korona
Negyed évre	1 Korona

VEGYES TARTALMU HETILAP. MEGJELEN VASÁRNAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Weisz Ignác nyomdájában, hová a lap szellemi részét illető közlemények, előfizetési- és hirdetési díjak küldendők.

Hirdetéseket

és nyílt-téri közleményeket a kiadóhivatal jutányos ár mellett közöl.

Ányás.

A különben igénytelen Ányás ismét élénk mozgalomnak lesz ma színhelye.

Lapunk más helyén emlékeztünk meg arról, hogy hullaátszállítás levén tervben, mi a mai napon hajtatik végre és sok érdeklődőt, s részvevőt szólít megjelenésre.

Néhány év előtt tervezte már az Őrgróf ur azt, hogy az egyenes ágon fel és le menő, tehát szívéhez legközelebb állókat az anyási mauzóleumból Jamnitzba szállíttatja át. E végből ott diszes mauzóleumot építtetett, s most áthelyeztetni oda kedves halottait.

Az oldalági rokonoknak holttestei, valamint az egyenes ágon valók közül Ányáson marad Zichy Leopoldina néh. Pallavicini Károly egykori özvegye, ez utóbbi Temesvárnál a háboruk alatt halt el, s ismeretlen sírban alussza örök álmát, ezenkívül Ányáson marad Őrgróf ur nagyatyja Ede Őrgróf, s nagyanyja Hardeck Josephin grófnő hullája, s így Őrgrófunk édes atyja, anyja s Károly fia lesznek a jamnizsi diszes mauzóleum első lakói.

Kezdetben a Pallavicini család temetkezési helyéül a mindszentí templom szolgált. 1854. körül készült el az anyási sírbolt, hova a mindszentí templomból is áthelyeztettek az Őrgrófi család elhunytjai földi maradványait tartalmazó koporsók. Azóta állandó temetkezési helye lett Ányás az Őrgrófi családnak.

Ányás valamikor a nemes Andrassy családnak vott székhelye, sok vig nap zajlott le területén, de az idők változtak, az Andrassyak ez ága, mely Ányás ura volt, kiveszett, ott a hol az élő földes urak: az Andrassyak, vigan éltek, a gyász helye lett, az Őrgróf Pallavicini család temetője.

Sorainkat azzal zárjuk, hogy a midőn a holttestek átszállításával Őrgrófunk s főuri neje szivein a már-már beheggedni indult sebek újra felszag-

gattatnak, újból kérjük az Egek Urát, csepegtessen gyógyító balzsamot fájdalom tépte szívebeikre, s adjon továbbra is crőt a fájdalmak elviselésére.

Kisiparosok ébredjétek.

Hétszázezren vannak önállóságra hivatott kisiparosok és eddig mégis szótlannul, télenül nézték saját süllyedésüket, pusztulásukat, a helyett, hogy mindannyian tudatára ébredtek volna emberi voltuknak, kötelességüknek és gyenge, szétforgácsolt erőiket egyesítették volna, hogy az örök emberi jog nevében megizmosodott karuk fáradságos munkájának tiszteletet, becsületet vívjának ki!

Hétszázezren állanak itt, ezen az ezeréves anyaföldön, száműzötten ama kisiparos állampolgárok, kik egykoron a legerősebb biztosítékát, leg-hathatósabb támaszát képezték a magyar alkotmánynak és közszabadságnak!

Panaszkodtak, s panaszkodnak a társadalom mellözése és a gyáriparnak sok helyütt jogosulatlanul fojtogató versenye miatt, de önön hibáikra sohasem gondoltak! Igaz és jogos ügyüket mindig másra, idegen elemekre bízták, gyámoskodás alatt éltek, járom alatt nyögtek, ahelyett, hogy kiszabadították volna magukat e jogosulatlan koriátok közül és istenadta tehetségükkel saját erőik egyesítésével fogtak volna hozzá önönmaguk megmentésére!

Eddig mindig reményvesztetten, kétségbeesetten — mintha már ennek így kellett volna lennie — szemlélték az őket fokozatosan ért csapásokat, a helyett, hogy önbizalommal, jövőbe vetett reménnyel fogtak volna testvéri jobbot és a küzdelemben belevitték volna egyesített erőiket ezen évtizedes és soha fel nem tartóztatott pusztítás megakadályozására.

Ily tétlenségben voltak kisiparosaink évtizedek óta!

Kisiparosok! Vessetek fátyolt e siralmas multra, mikor vétkeztetek nemcsak testvéreitek, de önmagatok ellen is! Feledjétek a múltat, a midőn az egyenletlenség, a széthuzás törte össze minden reménységteket, bizalmatokat!

Kisiparosok! Nagy nemzeti feladatok előtt áll az ország! A nagy gazdasági kérdések megoldásánál elkerülhetlenül szükség van a kisiparosok akaratának megnyilatkozására.

Egy új idő, egy új korszak nyílt meg számotokra az ujjaszületés, az örökké ébredés korszaka, mely megadta az utat, hogy egyedüli erőttel, egyedüli vagyonotokkal: munkáttal szerezzétek vissza a benneteket megillető jogokat, melyekre szükségtek van nemcsak néktek, hanem ennek az ezeréves anyaföldnek is, melynek még nemzeti ipara nincs, de ti akartok teremteni.

Kisiparosok! Ez a jogos fellendülés, ez az új korszak megköveteli tőletek, hogy egyesített munkáját vigyétek be a küzdelemben!

Az első lépés már megtörtént. A zászló már ki van bontva! Mult év karácsonynapján az ország szívében, Budapesten bontotta azt ki mintegy kétezer öntudatra ébredt kisiparos. E zászló tisztelettel, becsülettel és munkával lett megalkotva!

Kibontották a „Kisiparosok Országos Szövetség-“ének zászlaját itt a fővárosban, hadd lássák és hadd olvassák a sorsotokat intéző körök, hogy ezer és ezer becsületes munkás polgára e hazának áll itt egy magában, akiknek nem adatott meg az, minek meg kellett volna adatnia: méltó és jogos elismerés államfentartó munkájának!

Ennek a kibontott zászlónak, mely csoportosítani van hivatva e szervezetlen hatalmas osztályt, — tisztán, szeplőtlenül kell lobognia, hogy hirdethesse a magyar kisiparos munkájának örök dicsőségét.

Ez a zászló, e szövetség közös, édes testvére, közös családjá lesz az árván hagyott magyar kisiparos osztálynak. E szövetség van hivatva megvédeni minden vonalon a kisiparosok érdekeit; ez lesz szószólója, képviselője és hű tükre a kisiparosok bajainak, panaszainak, követeléseinek, jogainak.

Kisiparosok! Értsétek meg valahára az egyesített erőben rejlő hatalmat. Ébredjétek már egyszer fel évtizedes tespedétekből. Vessétek már le magatokról a mult köpönyegét és tudjátok meg, hogy mi erősek vagyunk. Csak akarnatok kell s meg fog-

játok látni, hogy ennek a hétszáz ezer megizmosodott karnak egyesített erejét bámulni fogja ország-világ.

És értsétek meg jól, itt nem szövetezetről, a hová hetenkint kell beszolgálni keservesen szerzett filléreiteket, hanem a ti saját véreiteknek, testvéreiteknek, a kisiparosoknak társadalmi egyesüléséről: a „Kisiparosok Országos Szövetségéről“ van szó.

Kisiparosok! Ha csak egy célja volna is e szövetségnek, hogy szervezzen benneteket az ország minden zugában és figyelmeztessen benneteket az emberi voltotokra, már ekkor is nagy célzt tűzött maga elé, melynek győzelemre jutását mindanyiótoknak elősegíteni kell. A ki ezt nem teszi, az megtagadja önönmagát, saját létét. A kisiparos ezen új korszakának magasztos harcában, mely nem emberirtó és ágyuval vívott, hanem emberboldogító és munkaeszközökkel vívott nemes, tiszteletre méltó küzdelem lesz — álljon tehát sorompóba minden egyes magyar kisiparos polgár!

Az eszmék minél szélesebb körű kibontakozásához minden egyes kisiparosnak elvárható csatlakozása és működése. Fogjon mindenki tollat, írja meg saját eszméit, melyekben nem a szép fogalmazványt, hanem a tartalmat kell mérlegelni, hogy nagyobb tapasztalattal, szélesebb körű ismerettel erőben meggyarapodva küzdhesselek: munkátok teljes elismerésének győzelemre jutásáért!

Kisiparosok! Van-e egy ember is köztetek, akinek nem dobban meg a szive, ha a magyar kisiparosság jelen-

legi helyzetére gondol?! Van-e egy is köztetek, ki siket marad arra, amikor arról van szó, hogy ennek a 700.000 munkás állampolgárnak az ország szívében, Budapesten ott lássuk független szószólóját: a „Kisiparosok Országos Szövetségé“-t! És van-e a magyar társadalomnak csak egyetlen tagja is, mely ne rokonszenvezne a kisiparosok ez igaz és jogos mozgalmával?

Ebben a testületben benne kell lenni minden magyar kisiparos érzésének, gondolatának, szive dobbanásának és munkája büszkeségének.

Ne legyen kisiparos köztetek egy sem, kinek munkája ott ne legyen e hatalmas védbástya megteremtésében. Ennek a nagy nemzeti ügynek megalkotásánál ott kell lenni minden kisiparos egy szemernyi hozzájárulásának. Naponkint egy fillérnyi réz hozzájárulását kérjük e védbástya megteremtéséhez.

Nem áldozat ez tulajdonképpen, hanem csak bensőleg jövő tiszta adomány, melylyel minden kisiparosnak hozzá kell járulnia e nagy, nemes és jogos ügye kitűzött céljainak előbbre viteléhez!

Kisiparosok! A munkával kibontott zászlót vegyétek kezetekbe, hogy azt munkával diadalmasan hozzátok vissza a küzdőtérre. Töletek, közharcosoktól függ most már, hogy ez csakugyan így legyen! Csak akarni kell és az ige testté válik!

GERŐ ERNŐ,

a „Kisiparosok Országos Szövetsége“ ügyvezető titkára.

Vegyések.

— A király születésnapja. Hétfőn, vagyis e hó 18-án ünnepli az ország népe ő Felsége a királynak születésnapját, mikor a templomokban hálaadó istenitisztelek tartanak. A mindszenti róm. kath. templomban a királyunkérti isteni tiszteletre a beharangozás reggel 8 órakor leend.

— Kossuth-ünnepély. Mult vasárnap délelőtt a község háza tanácstermében, Szécsényi Lukács, a 48-as kör elnökének egybehívására, értekezlet tartott Kossuth Lajos 100 éves születési évfordulójának megünneplése céljából. Az értekezlet, Wimmer Károly indítványára, nem hozott semmi határozatot, a mennyiben nevezett indítványozó kifejtette, hogy ezen ünnepély rendezése Mindszenti községét, mint erkölcsi testületet illeti.

— Uj tanító. A Jánosi Nándor tanító helyére Breznóbányáról áthelyeztetett Kachnich András tanító, mint már említettük is, ki nyilatkozta, hogy nem hajlandó itteni állását elfoglalni. A vallás- és közokt. miniszter ez állás betöltésére ujabban Kamiss Béla somkerekai áll. elemi isk. tanítót helyezte át.

— Veszett eb. A mindszenti majorban egy kutyán az ebdüh jelei mutatkoztak. A kutya Rác Ignác kasznár ur fián bár jelentéktelen sebet ejtett, a kutyát kiirtották, a fiut pedig óvatosság végett Pestre a Pastőr intézetbe szállították. Ez esetből kifolyólag a hatóság elrendelte, hogy a kutyák Mindszenten 40 napig zár alatt tartassanak.

— Hullaszállítás. Ma szállítják el Anyásról Órgróf ur ő Excellenciájának édes atyja, anyja, s Károly Órgróf holttestét. Innen Morvaországba Jamnitzba viszik, hol diszes mauzóleumban helyezik el őket.

TÁRCZA.

KÜLÖNFÉLE PASSIÓK.

De Gustibus non enst disputandum, — ha tehát a krónikus azt beszéli, hogy Venczel cseh királynak nem volt nagyobb öröme, mintha térdig érő hóban járkálhatott, nem tehetünk egyebet, minthogy őszinte sajnálatunknak adunk kifejezést, hogy ő felsége az évnek csak kisebb részén üzhette eme kedvtelését.

Önzéssel teljes szenvedélyt, s a mellett nagyon veszedelmeset képez a hamis pénzgyártás; de veszt veszedelmességéből, ha koronás fő úzi, mint IX. Károly francia király, mert „szerencse, hogy a király megkegyelmezhet magának“, szokta volt L. bibernok mondani.

XIII. Lajos király is nagyon értett a pénzveréshez, a mellett úzte a kötélverést, fametszést, néha megborotválta egész környezetét, megtanulta a czukrászatot, s végre a peccsenye spēkelésében nyert oktatást. Ha a király az ő öz- vágy borju czombjával volt elfoglalva, ministereinek sokszor óraszámra kellett antichambrirozni, „mert ő felségének nem volt ideje.“

Hortesiuss római ügyvéd elég gazdag volt ama szenvedélyének eleget tehetni, hogy nyáron fát borral öntözte. Hogy miként akadt rá a fák e szeretetteljes ápolására, arról hallgat a krónika, azt azonban följegyezte a számunkra, hogy a doktor urnak óriási em-

lékező tehetsége volt.

Szerényebb volt azon gentlemannak szenvedélye, ki egész életét a bor nemes művészetének szentelte.

Egyik londoni külvárosban egyszer a színházban oly darabot adtak, melyben többi közt egy vadász és egy medve is szerepelt. A vadász találkozott a medvével. Ez hátsó lábaira állt s egyenesen a vadásznak tartott. Elkezdtek egymást boxolni. Pár percnyi küzdelem után a vadász a medvét a földre teperte, s azután ráülvén, egy bravur-áriát énekeltek el. Fiatal emberünk nem türhette, hogy mindig a medve legyen a legyőzött; fölment a színpalák mögé, megvesztegette a rendezőt, hogy ő ölthesse magára a medvebört, s ő állhasson szembe a vadászszal. A rendező meghagyta magát vesztegettetni. Mikor a vadászszal való jelenet következett, a medvebörbe bujt fiatal ember — rendkívül gyakorlott boxoló lévén — nemsokára földre teperte a vadászt. Azután ráült s a közönség falrepszto kaczaja s viharos tapsai közt, a medve énekelte a bravur-áriát.

A középkorban élt egy olasz lovag, ki tizenegyszer vívott halálos párbajt, azért, hogy melyik nagyobb költő, Dante-e vagy Ariostó. Halálos ágyán aztán bevallotta, hogy egyiket sem olvasta.

De hogy visszatérjünk a boxoláshoz, Haymann festő és barátja Gramby marquis, szintén szenvedélyes boxoló volt. A marquis fölkereste egyszer barátját, és megkérte hogy fesse le arczképét. Haymann tréfá-

san jegyzé meg, hogy boxoljanak előbb egy kissé. Gramby neveive fogadta el az ajánlatot, de később annyira belemelegedtek a dologba, hogy a festő nevének ugyan sok fáradságába került a küzdőket szétválasztani. Az urak rendezték derangirt öltözetüket, Haymann előkereste szétszort festősze-reit s azután kezdődött az „ülés.“

Egy angol alávaló sportnak hódolt. Ezt az angolt a montanai csata után többször látták Garibaldi seregében. Ez a ficzkó rendkívül messzehordó fegyverével egy golyó mentes helyre vonta meg magát, s innen kényel mesen pufogtatott le mindenkit, ki fegyvere elé került. Egy naplóban aztán hűségesen följegyezte minden gyilkosságát.

Méltó helyet foglal el mellette egy XV. Lajos korabeli nemes, ki egy kivégzésről sem hiányozhatott. Mikor a hirhedt Daiment XV. Lajos ellen elkövetett gyilkosság kísérlete miatt (1757. január 5-én) márczius 28-án a Gréve téren kivégezték — négy lóval darabokra szaggatták — nemesünk későn érkezett. A hóhér észrevette őt s e szavakkal kérte a közönséget, hogy nyissanak neki utat: „Hagyják az urat előre jönni, ő műkedvelő.“

A tűz, a parázs nem égett oly melegen, mint IV. lotharingiai Károly (1624—1670) titkos szerelme. Szenvedélyes szerelemre gyuladt a brüsseli polgármester gyönyörű leánya iránt, s miután minden közeledési kísérlete meghiusult, egy bál alkalmával azt a kegyet kérte a szigorú mamától, hogy csak

— A Tiszába esett. Egyik bécsi gabnaczég megbizottja K. V., ki a Károlyi uraság buzáját veszi át a hajón, e hó 11-én este 9 órakor véletlenül a Tiszába esett. A szerencsétlenséget fokozta az a körülmény, hogy az illető nem tud uszni, de a hajósok hamar észrevevén a dolgot, kimentették őt, s így az ijedtségen kívül más baja nem történt.

— Öngyilkosság. Kossa László szolgabíró, ki községünkben is huzamosb ideig lakott, a múlt évben nyugalomba vonult, s Somogyban lakott testvér bátyjánál. A múlt napokban agyonlőtte magát. Tettének oka ismeretlen.

— A gőzgépkezelők és kazánfűtők képesítő vizsgái Szegeden szeptember hó 14-én délelőtt fél 9 órakor fognak megtartani a vasuti hidnál levő városi vízműtelep helyiségében. A vizsgálati kérvények kellően felszerelve 6—10 nappal előbb küldendők be a kerületi kir. iparfelügyelőséghez.

— Ünnepély. Hevesy Julia helybeli óvónő e hó 20-án egy műkedvelői előadással egybekötött ünnepélyt rendez az óvoda jelenlegi helyiségében. Az előadás szép darabok színrehozatalából áll. A tiszta jóvedelem a leendő új óvoda szegény sorsu kised növendékeinek felruházására van szánva. Ismerjük az óvókisasszonynak a darabok kiválasztása körüli jó izlését, elismert képességét, s így a legszebb reményeket fűzzük a 20-iki előadáshoz.

— Műút. A szeged-nagyvárad műút csongrádmegyei szakasza is nemsokára elkészül. A szegedi és vásárhelyi szakasz már elkészült. Most a megye építeti a két szakaszt összekötő utrútsz. Ez a rész a Tisza vonalába esik és Szeged határától Vásárhely határáig húzódik. Az utat még az ősszel átadják a forgalomnak.

addig beszélhessen a leányával, míg kezében egy izzó szénparázst el bír tartani. A herceg kérelme teljesített. IV. Károly egy izzó parázst vett kezébe, a leánynyal együtt félrevonult, s egy órai beszélgetés után visszatért a társaságba — nyitott tenyerén hozta a kialudt parázst. Hanem keze egészen ki volt égetve.

A tulpomániai oly tévedés volt, mely fölött most fejünket csóváljuk, egykor pedig százakat juttatott koldusbotra. Hogy mily nagy lehetett akkor a tulipánláz, kitünik abból is, hogy a virágültető, Van der Dalen roppant árért vett meg egy kertet azért, mert oly fajta tulipán volt benne, milyent egyedül csak ő akart birni. Megvette a kertet, kitépte belőle a tulipánt, s azután 20 ezer forint veszteséggel ismét eladta.

A művészek kis világa számos példáját megújítja a különféle szenvedélyeknek, szélsőségeknek, tulajdonságoknak. Moriani „Edgár” utólrhetetlen személyesítője „Luciá”-ban sohasem énekelt elragadóbban, olvadékonyabban, mint mikor teli volt az orra tubákkal. Heine fetter pedig, az ünnepelt énekesnő egy hangot sem tudott hallatni, ha testén ing volt. Taldoninak gyakran bele kellett nézni a liqueurös üvegbe, ha azt akarta, hogy megfelelhessen a művészet iránt táplált nagy igényeknek, míg Zerz Anna, a a schváb leány sohasem lépett ki a kuliszszak mögül, míg áhítoosan három keresztet nem vetetett. Scholcz Venczel és Nestory játéka akkor volt a legszebb, ha pár percz-

— Tiszába futt. E hó 7-én Csanyon egy fiatal embert a Tiszán fürdés közben előfogta a bravur-mánia, s kétszer uszta keresztül a Tiszát szerencsésen, mi arra bátorította, hogy harmadszor is megtegye a veszélyes utat, de vesztére, mert a harmadik turnál belefult a vízbe. Holttestét e hó 9-én Mindszenten a révnél fogták ki, hazaszállították hulláját Csanyra, s ott eltemették.

— Légi utasok Csongrádon. Rendkívül érdekes utasok érkeztek vasárnap este felé Csongrádra. Hárman voltak, három katonatiszt a közös hadseregből; de nem ez volt rajtuk az érdekes, hanem az, hogy a léghajón repülve jöttek — egy léghajón szálltak fel Bécsben és Csongrádnál ereszkedtek alá légtutjukból. Vasárnap reggel ugyanis a bécsi katonai léghajós osztályból 4 léghajón három-három katonatiszt szállt fel kísérleti utra. A léghajósok voltaképen Budapestre igyekeztek, de olyan légáramlatba kerültek a felsőbb régiókban, mely elterelte őket eredeti utirányuktól és így esett meg, hogy az egyik léghajó utasai Csongrádra sodortattak, melynek határában, a Cs. Forgó József-féle tanya közelében minden baj nélkül szálltak le a földre. Ahogy leszálltak, véletlenül a közelben volt Szöke Pál csongrádi birtokos. Tőle tudták meg a légi utasok, hogy hol vannak, s az ő kocsiján mentek be Csongrádra, ahol a házában magyaros vendégszeretettel vendégelte meg az érdekes utasokat, a kik Félégyházán át tértek vissza Bécsbe.

— Vérgyógyítás. (Hemopatia.) A szenvedő emberiség érdekében hozott újabb gyógymódok között feltűnően kiválik a Vérgyógyítás, ugy egyszerűsége, mint bámulatos eredményei folytán. Nincs az a gyógyfürdő, nem létezik az a gyógykezelés, mely oly tökéletes és tartós gyógyulásokat képes volna produkálni, mint ezen kellemes és semmi

czel előbb a kártyaasztalnál ültek. Hasen-hutnak egy híres komikusnak, előbb kanári madara énekét kellett hallania, ha azt akarta, hogy élcei és tréfái gyujtsanak.

Swift Jonathán a nagy angol humorista, előszeretettel tartózkodott a fuvarosok korcs-májában. — Pope költő, ki kis igénytelen termetű volt, minden mondása végére hozzá szerette tenni: Isten javítson meg! Mikor egyszer egy bérkocsiból kilépve, dühösen mormolta el mondókáját, a kocsis megjegyzé: akkor az Istennek kevesebb fáradságába kerülne egy egészen új embert alkotni, mint önt megjavítani.

A szellemes Richardsonnak annyira vérévé vált a vitatkozás, hogy ezt Seridan, az ismeretes államférfi és költő egyszer hasznára fordította. Az utóbbi ugyanis egy alkalommal bérkocsin menvén, azt a kellemetlen felfedezést tette, hogy tárczáját otthon felejtette. Az éppen előtte elhaladó Richardson jó gondolatot támasztott agyában. Meghívta magához kocsijába. Alig hogy ez helyet foglalt, elkezdődött a vitatkozás. Seridan addig nyujtotta a beszédet, még célhoz nem ért, azután kiszállt a kocsiból. Richardson annyira beletalálta magát a disputába, hogy alig vette észre a barátja távozását. A kocsidíjt neki kellett megfizetni, mint a ki utójára maradt a kocsiban.

Ismeretes Schiller azon szokása, hogy íróasztalán mindég kellett lenni pár rothadt almának, melynek szaga — az ő állítása szerint — nagyon csillapítólag hatott idegei-

hivatási akadályllyal egybekötött új gyógymód. A kik ezen kezelésben részesültek tartósabb gyógyulást értek el, mint bármily más előbb alkalmazott gyógymóddal és apostolonként terjesztik azt mindenütt. Javasolt ezen gyógymód és fényes eredménynyel lesz ez alkalmazva asthma, köszvény, gyomor-, szív-, tüdő- és bélbántalmaknál, idegbetegségeknél és súlyos, makacs bőrbajoknál. E gyógymód nagyképzetségű megalapítója dr. Kovács J., fővárosi orvos, kinek Budapest, V. Váci-k. 18. sz. alatt egy e célra szolgáló rendelő intézete van, 15 év óta alkalmazva e gyógymódot a legkiválóbb sikerrel és nem egyszer a legválságosabb betegeket rövid idő alatt tartósan rendbe hozta. Mindazok, kik a felsorolt bajok egyikében szenvednek, igaz szívvel ajánljuk ezen elismert hírneves szaktudóshoz fordulni, mielőtt valamely gyógyfürdőbe mennének.

— Az idei gabonatermés. Az életdolgozás — miként vidékünkön a gabna kidolgozási munkálatát nevezik — már annyira előre haladt országszerte, hogy az eredmény immár beszédünk tárgyát képezheti. A földmívelési minisztérium a héten tette közzé a gazdasági tudósítónak a termésről szóló jelentését julius végéről, mikor az aratást jóformán bevégezték az egész országban. A jelentések szerint a termés átlaga sokkal jobb, mint tavaly volt. Az eddig tartott cséplésekben a buza holdankint átlag 7.38 métermázsát adott. Az ország összes várható buzatermése meghaladja a negyvenhárom millió métermázsát; tiz millió métermázsával több mint tavaly volt. A rozs az idén két millió métermázsával, az árpa másfél millió métermázsával lett több, mint tavaly. De nemcsak a termés mennyisége nagyobb, hanem a minősége is jelentékenyen jobb, mint tavaly volt. A búzával bevetett terület 1902. évben 5.878,378 kat. hold volt. Erről a területről a beküldött termésátlagok szerint át-

re. A híres Haller ájulásba esett, ha sajtot szagolt. Voltaire az ánizs szagától rosszul lett, míg III. Henrik francia király elbódult a tökehal, vagy a foghagyma illatától, míg IV. Henrik a parfüm-et nagyon szerette. Ez utóbbi a krónikás feljegyzése szerint egy kis kutyát viselt egy kosárban nyakán.

Nagy Frigyes előszeretete az agarak iránt általánosan ismeretes. A Schiller „Fiosco”-jából ismeretes Andrea Diria doge (meghalt 1560-ban) „Polda” nevű kutyájának két szolgát tartott, kik a kutyát ezüst edényekből etették. Newton felséges lelke egész erejével szerette „Gyémánt” nevű kutyáját, míg a görög Parménio úgy szerette a disznókat, hogy sokszor versenyt rőfögött velük.

De szóljunk már egy magyar emberről is. A temesmegyei Fön helységben élt a Mocsányi család egyik tagja, ki az ő falujában minden áron postahivatalt akart. Mivel azonban a falu nagyon kicsiny volt arra nézve, hogy külön postahivatalt tartottak volna számára. Mocsányi magára vállalt minden költséget. Neje elvégezte az előirt tanfolyamot s expeditori vizsgát tett. Mikor Mocsányi 1880-ban meghalt, a hivatalt neje vette át, s az elegáns nő, ki hivatalát igazi szenvedélyvel végezte, mintaképe lehetett volna sok férfinak. A postahivatal belső berendezése machagoni fából volt, az írószerek csupa ezüsből, úgy, hogy e postahivatal legszebb volt egész monarchiában.

lagban és kat. holdankint remélni lehet mintegy 7.38 métermázsa körüli eredményt és így az egész ország valószínű buzatermése meghaladja a 43.3 millió métermázst. A múlt évben termett összesen 33.73 millió métermázsa, ennél fogva az ez évi buzatermés mennyiségileg jelentékenyen kedvezőbb és általában minőségileg is jóval jobb lesz, mint a múlt esztendei volt, tekintve azt, hogy az idén igen sok nehéz és szép piros színű aczélos búzánk is termett. Az árpa aratási és behordási munkával is készen vannak; a terméskilátások az utóbbi időben keveset változtak, bár helyenkint, főleg a nyugati részeken a sok eső miatt némi hanyatlás is mutatkozik nemcsak a minőségben, hanem részben a mennyiségben is. Az árpával bevetett terület volt a központi statisztikai hivatal adatai szerint 1.790,940 katasztrális hold. A beérkezett adatok szerint országos átlagban a katasztrális holdankint remélhető 7.01 métermázsa és így a valószínű terméseredmény megközelítőleg 12.58 millió métermázsa. A múlt évben termett összesen 10.90 millió métermázsa, az idei valószínű terméseredmény tehát mintegy 1.5 millió métermázssal kedvezőbb lenne.

Pályázat.

A „Magyar Hirlap“ méltó módon akarja megünnepelni Kossuth Lajosnak százados évfordulóját, amely a jövő hónap 19-én következik reánk. Ugy érezzük, hogy a nemzeti újságírásnak mindenkinél több kötelessége van leghatalmasabb Uttörőjével, legtökéletesebb Mintájával szemben és pietásunknak teljes fényében állandóan kell lobognia emléke körül, minden alkalom és jelentős évforduló nélkül is. Mégis, a jövő hónap, amely őt a még ma is megmérhetetlen az időben megméri és megjelzi a napot, amely előtt száz esztendővel Kossuth lett: különösen alkalmas arra, hogy a nagyszerűen plasztikus alakot a magyar lélekben hiven és maradandóan, a legegyszerűbb, de leghatározottabb körvonalakkal adjuk vissza. Sem romantikára, sem pártimádatra nincs szükség, az ellenséges indulatoktól, a gyűlöletteljes megítéléstől nem kell többé féltetni, az irodalom ma már képes lehet arra, hogy a nagyszerű fejet a történelemben határozottan és biztosan bele írja.

Ebben bizakodva határozta el a „Magyar Hirlap“, hogy megírattja Kossuth Lajos rövidre fogott jellemrajzát, azt ami benne jelentős, mindenkéül fölött kiváló, elévülhetetlen. Tehát alakjának hű, de monumentális belső rajzát akartuk birni, egy oly irodalmi tanulmányt, mely kevés szóval, nem sok vonallal, biztosan és igazságosan és szépen mindent elmond. Egy abszolút becsü essayvel, amelyet az évforduló napján adunk közre, akarjuk mi méltó módon megünnepelni a magyar újságírásnak első hőst.

A dolgozatért pedig egyenesen a magyar olvasóhoz, lapunk előfizetőihez fordulunk, mert tudván tudjuk, hogy e tárgyban maga az irodalom nem tudósabb náluk és mert az a hitünk, hogy az olvasók ismeretlen nagy tömegében lenni kell ismeretlen friss erőknél, akik e feladatra ugyszólván rászülettek, azonfelül módjuk van arra az el-

mélyedésre, a melyet a felséges téma megkövetel.

A legjobb munkák megjutalmazására ezer korona tiszteldíjat tűzünk ki, amelyet az irodalom és parlament hozzáértő tagjaiból alakuló bíráló bizottság okvetlenül kiad. Kérjük a rátermett olvasó buzgóságát és lelkesedését és már a munka megkezdése előtt fogadják előfizetőink hálánkat és azt a reménységünket, hogy az ő körükből támad az, aki Kossuth Lajos tökéletes irodalmi arcképét legelsőnek megalkotja!

A pályázat feltételei:

1. Kívánunk Kossuth Lajosról jellemrajzot, tehát nem életrajzi adatoknak összefűzését, vagy egyoldalú költői rapsodiát, hanem olyan munkát, amely őt élete legfeltűnőbb és legjellemzetesebb fordulataiban ismerteti és méltatja. A jellemrajz fő feltétele a hűség és az egyszerűség.

2. A dolgozat terjedelme száz nyomtatott sornál több ne legyen.

3. Pályázhat a Magyar Hirlap minden előfizetője.

4. A legjobb munka díja: Ötszáz korona. Az ezután következő legjobb jutalma: háromszáz korona. A harmadik helyen kitüntetett dolgozat kétszáz koronával díjaztatik.

5. Ha ezeken kívül még érde-

mes munkára talál a zsűri: azokat a szokásos tiszteletdíjban részesítjük. Valamennyi jutalmazott munka a „Magyar Hirlap“ tulajdona és közlésüket szeptember 19-én kezdjük meg.

6. Kérjük, hogy a pályázatokat tisztán írják le és a szerző nevét és pontos lakcímét rejtő jelígyes levél kíséretében küldjék be a „Magyar Hirlap“-hoz legkésőbbben a jövő, szeptember hónap tizedikéig. A bíráló bizottság — melynek névsorát rövidesen közreadjuk — szeptember hónap tizenhétedikén dönt és döntését szeptember tizenkilencedikén adjuk hírül.

A Magyar Hirlap.

Köszönet-nyilvánítás.

Mindazon jóbarátainknak és ismerőseimnek, kik megboldogult édesanyám temetésén megjelentek s részvételüket fejezték ki, ez uton fogadják hálás köszönetem nyilvánítását.

Mindszent, 1902. augusztus 13-án.

Heimonn Aladár.

Felelősszerkesztő és kiadótulajdonos:

Weisz Ignác.

Legjobb az ABADIE szivarka papir és hüvely.

Képes levelező-lapokban óriási választék.

Kapható
WEISZ I. nyomdájában.

Clayton & Shuttleworth
mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körút 63. sz.
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgép-készletek
továbbá járgány-cséplőgépek, lóhera-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák.

2 1/2 egész 12 lóerőig, szalmakaszalók,

„Columbia-Drill“
legjobb sorvetőgépek, szecsavágók, répvágók, kukoricza-morzsológok, darálóok, őrlő-malmok, egyetemes acél-ekék,

2- és 3-vasúti ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek!

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb locomobil- és cséplőgép-gyára.

Hirdetések felvételnek lapunk kiadóhivatalában.